І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 13. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го СІЧНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 21, 1965 No. 13. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 20-го січня 1965

В АМЕРИЦІ

В СЕРЕДУ 20-го СІЧНЯ В СТОЛИЦІ ЗДА ВІДБУВАЄТЬСЯ ІНАВГУРАЦІЯ президента Линдона Б. Джансона на першу повну чотирилітню каденцію. 36-ий президент ЗДА складе присягу на руки головного судді Найвищого Суду ЗДА Ерла Воррена, а віце - президент Гюберт Г. Гомфрі присягати має перед спікером Палати Репрезентантів Джаном МекКормеком. Інавгураційні паради, прийняття і балі почалися ще у вівторок 19-го січня і продовжуються в середу. Президент виголосить інавгураційну промову, яка має бути коротка.

19-го СІЧНЯ ВІДБУЛАСЯ УСПІШНА ПРОБА В РАМАХ проєкту Джемінай, коли Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація випустила за допомогою ракети Титан II з летунської бази Кейп Кеннеді на Флориді кабіну, що пролетіла 2 127 миль і впала на океані, де на неї чекали гелікоптери й літаки, які її виняли з води. Ця кабіна була без астронавтів, але на весні цього року має відбутися випущення подібної кабіни з двома астронавтами.

Д-Р ДЖЕЙМС Б. КОНЕНТ ХВАЛИТЬ СЕРЕДНІ АМЕРИКАНСЬКІ ШКОЛИ (гай скули) за те, що вони є призначені для всіх дітей, а не тільки для тих вибраних, які мають студіювати в університетах і коледжах, як це є в Европі, де для майбутніх студентів академічних шкіл є призначені окремі середні школи, а загал учнів кінчає загально освітні народні школи. В Европі майбутні студенти університетів вже від 11-го року життя навчаються в гімназіях, а в Америці всі учні кінчають ті самі початкові й середні школи, а після того всі мають право вступати до університетів або коледжів, або навчатися якогось фаху чи починати зарібкову працю. Д-р Конент є визовним доратником в Західньому Берліні. Він промовляв в Маямі на Флориді на конвенції Крайового Т-ва Вчителів Середніх Шкіл.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТИ ВИСЛАЛИ ЗВІТ до всіх членів Республіканського Крайового Комітету, домагаючись, щоб той Комітет на своїх зборах в Шикаго різко відсепарував Республіканську партію від таких скрайніх елементів, як Т-во ім. Джана Бирча та від тих груп, які виступали чи виступають проти признання рівних прав негритянському населенню. Ці інтелектуалісти — це випускники Гарвардського університету, Массачусетського Технологічного Інституту та інших сусідніх коледжів. Вони пропонують, щоб Республіканський Комітет перепросив негритянського провідника д-ра Мартина Лютера Кінга та щоб заявив, що Республіканська партія підтримує закон про охорону громадянських прав і в майбутньому підтримуватиме нові законопроєкти в цій справі.

МАЛЕ ЧИСЛО ЗАНЕДУЖАНЬ НА ІНФЛЮЕНЦУ цієї зими називає д-р Брюс Далл із Уряду для поборювання заразливих недуг „тишею перед бурею", бо найбільше зими передбачено з поштою інфлюенції. Востаннє пошесть інфлюенції була на весні 1963-го року, і її сподіваються вже восени цього року. Фахівці думають над тим, щоб випродукувати нову вакцину проти флю, бо вакцина, випродукована з вірусів давнішої інфлюенції, вже не має сили, щоб імунізувати націлених проти зараження. Але і цього року треба бути обережним, бо найнебезпечніший час для заражения є від кінця січня до половини березня. Флю типу „А" вибухає щодва - три роки - а інфлюенца типу „Б" — появляється що 5 до 8 років.

СЕНАТОР - ДЕМОКРАТ ТОМАС ДЖ. ДАДД ІЗ КОННЕКТИКАТ, вніс законопроєкт, згідно з яким треба гостріше карати тих всіх, які ведуть чорну торгівлю немовлятами. Сен. Дадд виголосив в Сенаті промову проти тих практик, які відбуваються часто, коли продається новонароджені немовлята тим особам, які дають найвищу ціну матері. Цей законопроєкт звернений є проти лікарів, адвокатів та посередників в торгівлі дітьми. Внесений законопроєкт передбачає кару тюрми до п'ятох років та грошову кару до $10 000 для всіх тих, які користають із того, коли адоптується дитину. Подібний законопроєкт був схвалений в Сенаті 1964-го року, але Палата Репрезентантів його не схвалила.

У СВІТІ

У СТАНІ НЕДУГИ ВИНСТОНА ЧЕРЧИЛЛА НЕМА ЗМІН. Його особистий лікар і приятель, 82-літній лорд Моран заявив, що організм Черчилла настільки тугий, що теперішній стан може потривати дні або й тижні. Черчилл — стверджує англійська преса — був усе своє життя бойовником і він таким залишився і на своїй смертній постелі, борючись всіма рештками своїх сил за життя.

КОМУНІСТИЧНІ ГОЛОВАЧІ СССР і його сателітних держав, члени так званого Варшавського пакту, які тепер нараджуються у Варшаві, перевели у вівторок 19 січня 8-годинне засідання, після якого відбувся в Бельведерському палаці бенкет. Президент комуністичної Польщі Едвард Охаб підніс тост за успіх варшавських нарад. Головною їх темою є — твердять кореспонденти з Варшави — загроза, що Західня Німеччина дістане доступ до атомової зброї. Друга тема: взаємини з Комуністичним Китаєм.

У ПАРИЖІ розпочались наради між західньо-німецьким канцлером Людвігом Ергардом і президентом де Голлем. Вони ведуться в містечку Рамбуйє, де живе де Голль. Паралельно міністри закордонних справ обох держав, Моріс Кув де Мурвіль і д-р Густав Шредер нараджувались у Парижі. Наприкінці має відбутись пленарна конференція. Головна тема нарад — єдність Західньої Европи.

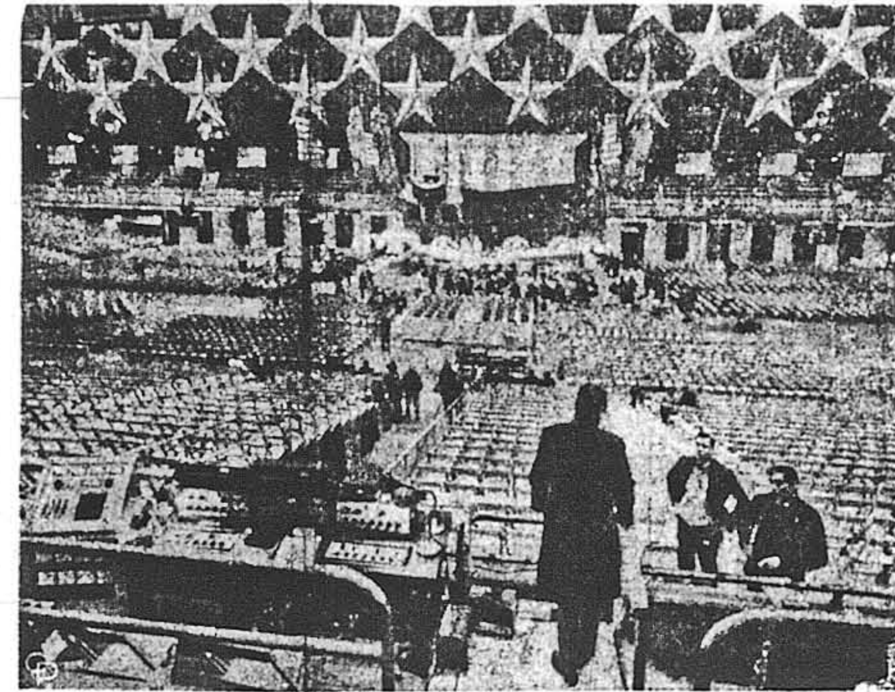
ЮГОСЛАВСЬКИЙ ТІТО, єгипетський Гамаль Абдель Нассер і цейлонський прем'єр Сірімаво Бандаранайке звернулись спільним листом до індонезійського президента Сукарна, щоб той перевірив своє рішення і не відкликував Індонезії з Об'єднаних Націй. Рішення Сукарна щодо виступу Індонезії з ОН не знайшло прихильного відгуку ні в одній іншій країні — поза тими комуністичними країнами, які йдуть за Пейпінгом.

ПІСЛЯ ПІДЗЕМНОГО АТОМОВОГО ВИБУХУ В СССР виявлено поза кордонами Совєтського Союзу радіоактивний елемент. Атомовий договір, підписаний два роки тому у Москві, обмежував ядрові експерименти виключно під землю тому, щоб власне виминути загрозу радіації. Тому тепер Совєтський Союз порушив той атомовий договір.

АМЕРИКАНСЬКЕ ЛЕТУНСТВО у Південному В'єтнамі втратило від 1 січня 1962 року до 30 листопада 1964 28 гелікоптерів, здебільша збитих комуністичним протилетунським вогнем. Американські військові чинники називають це малими втратами, взявши під увагу, що в тому часі американські гелікоптери перевели в тій країні коло пів мільйона летів з воєнними місіями.

ІНАВГУРАЦІЙНИМИ ВРОЧИСТОСТЯМИ ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПОЧИНАЄ СВОЮ ЧОТИРИРІЧНУ КАДЕНЦІЮ

Вашингтон. — Інавгураційна церемонія почнеться 20 січня на площі перед Капітолем і вона буде великим контрастом до 22-го листопада 1963-го року, коли то теперішній Президент, а тодішній Віце - президент Линдон Б. Джансон вперше складав присягу як президент ЗДА. ЗДА були 14 місяців без законного віце - президента і 20-го січня ця країна дістане нового віце - президента в особі Гюберта Горашія Гомфрі. Після інавгурації Президент очолюватиме параду, яка відбуватиметься по Пенсилвенійській Евеню. Він поїде в авті, яке є забезпечене проти куль, аж до Білого Дому. Під час цілої інавгурації зарядженні є найгостріші засоби безпеки для особи През. Джансона і на площі перед Капітолем, і перед Білим Домом, де Президент відбиратиме параду, він буде в скляних будках, які є забезпечені проти куль. 5 000 поліційних агентів, поліції і вояків Крайової Гвардії дбатимуть про безпеку Президента. У всіх будинках при тих вулицях, куди йтиме парадний похід, всі вікна мусять бути закриті, — такий наказ видала Секретна Служба. Хоч недуга Винстона Черчилла кинула легку тінь на параду, у Вашингтоні, то з урядових кол заявили, що програма інавгураційних врочистостей не була б змінена тоді, коли б помер славний англійський державний муж, який є почесним громадянином ЗДА. Вже у вівторок 19-го січня почалися прийняття й балі у зв'язку з інавгурацією. Президент із дружиною і донька ми були на прийнятті в пошану губернаторів, де старався з кожним з них замінити кілька слів. Президент був також із дружиною на інавгураційному Концерті в Констітюшен Голл. Він відвідав також те прийняття, яке було влаштоване в пошану тих чоловіків і жінок, які були відзначені Президентською Медалею. 56-річний Президент присягатиме, положивши свою руку на родинну Біблію. Після присяги він почне виконувати ту найважливішу працю в цій країні, до якої він готувався і мріяв впродовж 30 років своєї праці в Конгресі ЗДА. Цьогорічна інавгурація має бути найкоштовнішою в історії ЗДА і має коштувати 2 мільйони долярів.

Велика заля Арморі Крайової Гвардії у Вашингтоні, приготована до урочистостей інавгурації президента Линдона Б. Джансона та віце-президента Гюберта Гомфрі. В цій же залі відбувався величавий бенкет, влаштований Комітетом Пам'ятника Шевченкові дня 27-го червня 1964 року, після урочистостей відкриття цього пам'ятника.

Програма інавгурації президента Джансона

Вашингтон. — Вже у вівторок 19 січня відбувалися численні прийняття у зв'язку з інавгурацією през и д е н т а Джансона. Прийняття були для членів Демократичного Крайового Комітету, для демократичних губернато р і в, Молодих Демократів та в пошану віце - президента Гюберта Г. Гомфрі і його дружини. В Констітюшенійській Голл відбувся Інавгураційний концерт. На середу, 20-го січня, заплянована така програма: год. 11:30 перед пол.: офіційна інавгураційна церемонія в Капітолі; оркестра Корпусу морської піхоти — в'язанка композицій; інвокація римо-католицького Єпископа Роберта Е. Лусі з Сан Антонію, Тексас; сольо панни Леонтини Прайс; молитва рабіна Гаймана Юди Шахтеля з Гюзтону, Тексас; віце - президент Гюберт Г. Гомфрі складає присягу на руки спікера Палати Репрезентантів — Джана МекКормека; священик Нешенел Сіти Крішієн Чирч о. Джордж Дейвіс виголошує молитву; головний суддя Найвищого Суду ЗДА Ерл Воррен відбирає присягу від президента Джансона; президент Джансон виголошує інавгураційну промову; хор Мормонської Церкви співає: Архиєпископ Грецької Церкви в Північній і Південній Америці виголошує молитву; Ця вся програма має тривати одну годину. О год. 12:30 полуднем для Президента і Віце - президента в залі Найвищого Суду на Капітолі; о год. 1:30 інавгураційна парада Пенсилвенійською Авеню до Білого Дому. О год. 7-ій ввечері для членів Кабінету влаштоване прийняття Громадянським Комітетом для вибору Джансона-Гомфрі в Інтернешенел Інн. О год. 9-ій ввечері інавгураційні балі в Нешенел Гард Арморі, готелях Мейфлавер, Шоргем, Шератон - Парк і Статлер-Гілтон.

ТРУМАН НЕ БУДЕ НА ІНАВГУРАЦІЇ

Вашингтон. — Колишній президент Гаррі С. Труман телефонував президентові Джансонові, що не зможе приїхати на інавгурацію 20-го січня, бо стан його здоров'я йому це не дозволяє. Трумана заступатиме його донька Маргарита із своїм чоловіком, який є редактор „Ню Йорк Таймса" Клифтон Деніел, який буде в Блер Гавзі зі своїми двома дітьми. 80-річний Труман прийняв був запрошення, а колишній президент Айзенгавер і пані Джан Ф. Кеннеді висловили жаль, що не можуть прибути на інавгурацію.

У Ню Йорку відбулась Конвенція Американських Приятелів АБН

Ню Йорк. — 16-го січня т. р., у готелі Комодор, відбулась Конвенція Американських Приятелів Антибольшевицького Бльоку Народів, з участю представників національних груп — від Білоруси, Болгарії, Козакії, Угорщини, Словаччини, України і Хорватії. Докладний звіт про активну працю АПАБН зробив голова Екзекутиви АПАБН І. Білинський, про діяльність Секретаріяту звітував ген. секретар Чарлз Андрянскі, угорець; про діяльність Відділу АПАБН у Шикагу доповідала п-і Уляна Целевич. Виступали також представники від інших національностей. Головну доповідь виголосив голова ЦК АБН Ярослав Стецько „Позитивні сили у вільному світі проти московсько - совєтського імперіялізму". П. Ярослав Стецько зупинився в ЗДА в поворотній дорозі до Европи з Формози, де він брав участь у Конгресі Азійської Протикомуністичної Ліґи, у якій взяв участь також проф. Лев Добрянський, як голова Крайового Комітету Поневолених Націй. На Конвенції було схвалено меморіял і переслано його до Президента ЗДА. Головою Екзекутиви АПАБН вибрали болгарина д-ра І. Дочефа, секретарем — угорця Ч. Андреанскі, а Президію Ради АПАБН очолив на дворічну каденцію д-р Н. Процик.

Посадник Нюарку А. Гюз проголосив день 22 січня Днем Української Незалежности

Нюарк, Ню Джерзі. — У понеділок 18 січня ц. р. посадник міста Нюарку, Адонісіо Гюз, у присутності делегації українців, очолюваної Відділом УККА, проголосив проклямацію, в якій визначив п'ятницю 22 січня—Днем Української Незалежности. До складу української делегації входили голова Контрольної Комісії Відділу УККА д-р П. Богданський, керівник делегації адв. І. Романишин, який виголосив відповідну до урочистости промову, та інші. Посадник Нюарку п. А. Гюз, зітаючи делегацію, висловив віру, що український народ стане скоро між вільними народами світу, як рівний з рівними. 22-го січня на міській ратуші буде піднесено український національний синьо-жовтий прапор.

ПІДПИСАННЯ ПРОКЛЯМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ В НЮ ЙОРКУ

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку — Відділ УККА повідомляє всі свої членські організації, що в четвер 21-го січня ц. р. о год. 11-ій перед полуднем посадник м. Ню Йорку Роберт С. Вагнер підпише проклямацію Українського Дня. Просимо представників о р г а н і з а ц і й взяти численну участь в цьому урочистому акті.

Відзначення 47-их роковин державности України в Бостоні

Бостон, Масс. — У понеділок 18 січня губернатор стейту Массачусетс Джон А. Волпі і посадник Бостону Джон Ф. Колінс видали, підписану губернатором в присутності делегації від УККА, проклямацію, в якій п'ятницю 22 січня проголошується „Українським Днем" у цьому стейті. О 10-ій год. ранку того дня українці Бостону зійдуться всією громадою на урочисте піднесення українського національного прапора. 21-го січня заходами Відділу УККА, о 4-ій год. по полудні, в залі парафії св. Андрія при 24 Орчард Ровд в Джемейка Плейнс, відбудеться Святкова Академія. Головну промову виголосить інж. С. Петрів. У проклямації губернатора стейту Массачусетс підкреслюється симпатії до боротьби українського народу за волю та державність і підтримується ідея створення Постійного Комітету Поневолених Націй при Уряді ЗДА.

Нові й нові українські громади в ЗДА зголошують свої святкування Дня Державности України

Оголошений у вчорашному числі довгий список міст-громад, які відзначатимуть Свято соборности і державности України, доповнюємо тут новими зголошеннями:

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — 23 січня, в залі, про яку вже повідомлялось, — виступить сенатор Томас Дадд, а потім достойному Гостеві буде вручено Шевченківську Грамоту за заслуги в справі встановлення пам'ятника Кобзареві у Вашингтоні.

ТРЕНТОН, Н. Дж. — 24 січня, Академія в залі української православної церкви преп. Трійці, при 824 Аделяйн вулиці, о 6 г. вечора, промовлятиме д-р Вол. Калина.

ПОКИПСІ, Н. Й. — 24 січня, Свято Державности України відбудеться о 3 г. по полудні, в залі української католицької школи св. Михаїла, головний промовець — мгр. Іван Базарко.

ЮНГСТАВН, Огайо. — 31 січня, головним промовцем буде проф. Михайло Папп, докладніше оголошення на місці.

„З найкращими побажаннями" від Президента

В середу 13-го січня ц.р. президент Джансон переслав Конгресові ЗДА окреме звернення в справі зміни дотепершнього еміґраційного закону. Вістку про це та про характер пропонованих Президентом змін подала „Свобода" з 15-го січня на першій сторінці в повідомленні: „Президент Джансон плянує скасувати іміґраційні квоти", коментуючи цю вістку в черговому виданні „Свободи", з 16-го січня, в редакційній статті: „Зміни іміґраційного закону". Тепер одержано з Білого Дому точний текст звернення Президента до Конгресу в цій справі, а на ньому власноручно д о п и с к у Президента: "With best wishes — Lyndon B. Johnson".

В КИЄВІ ВІДБУВСЯ СУД НАД СПРИЧИННИКОМ ПОЖЕЖІ В БІБЛІОТЕЦІ АН УССР. — ПОЖЕЖА БУЛА ДЕТАЛЬНО ЗАПЛЯНОВАНА І ПІДГОТОВАНА

Ню Йорк. — У зв'язку з пожежею в Державній Публічній Бібліотеці Академії Наук УССР в Києві, яка сталася в днях 24-25 травня м. р., Ген. секретаріят закорд о н н и х справ УГВР розіслав до преси за підписом Мик. Лебедя повідомлення з новими інформаціями про справжній характер пожежі, про злочинця, що її спричинив та про суд над ним, що відбувся в серпні 1964 р. в Києві. Ці дані такі:

Всупереч повідомленням совєтської преси, яка, зрештою, злочин підпалу намагалася збути кількома короткими вістками, виявилось, що підпал вчинила не божевільна жінка, але мужчина працівник бібліотеки, прізвищем Погружальський. Судовий процес над Погружальським відбувся в серпні 1964 року, в судовому будинку на вулиці Володарській, в Києві. Процес мав усі риси дбайливої попередньої підготовки органів КГБ, значить, совєтської політичної поліції. На процесі було видно, що і сам обвинувачений, і поставлені свідки одержали завдання приховати від українського народу і світу правду про справжній характер злочину супроти культурних надбань українського народу. Присутнім на залі судця заборонив робити будь-які записки з перебігу судової розправи.

Погружальського намагалися представити як людину, хоч нормальну і освічену (він закінчив Інститут марксизму-ленінізму та студіював на двох університетах), за те дуже слабого характеру, що веде неморальне життя. Він же сам боронив себе нахабно і твердив, що підпаленими українськими відділ бібліотеки, він зробив в ширших розмірах те, що раніше робили інші, правда не на таку широку скалю. Погружальський розповів, як з українського відділу бібліотеки постійно виносились, або на місці знищувалися українські книжки, що їх уважали „ідеологічно та науково застарілими".

Жертвою такого поступового знищування української літератури та, врешті, жертвою злочину самого Погружальського впали — як вдалося ствердити — неоціненні збірки, (**Закінчення на стор. 4-ій**)

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ВИВОЗЯТЬ З УКРАЇНИ

Партію „колісних тракторів ДТ-20 відправив Харківський завод ім. Орджонікідзе в Індію та Болгарію. Тепер виконуються замовлення на такі самі машини для Індонезії та Греції"... Разом з цим, у совєтській пресі є немало повідомлень про нестачу тракторів та запасних гастин до них у різних колгоспах і радгоспах УССР.

ПРОТИ ЦЕНТРАЛІЗАТОРСЬКИХ НАКАЗІВ

„Молодь України" з 13 січня присвятила увагу „відстаючим колгоспам". Одна з причин постійного відставання деяких колгоспів розкривається так: у селі Брусове „десятки корів доняться гірше за кіз. А скільки витрачається кормів, робочих годин! Логіка підказує: треба вибраковувати непродуктивних корів і замінити їх первістками. Та заради справної цифри в районі й області — на це ідуть дуже боязко". Згори наказують розвивати тваринництво й молочарство в той час, коли „у нас майже немає пасовиськ. Коли настає весняно-літній період — хоч сядь та й плач. Сотні голів худоби доводиться виганяти за 120 - 150 кілометрів у інші райони"...

У БІБЛІОТЕКАХ ОДЕСИ

У бібліотеці професійної технічної школи ч. 11 „нема „Літературної України", „Вітчизни", „Дніпра", „Україна", „Всесвіту". Може т. Оврутський взагалі не шанує української літератури? Так ні, у списках видань, передплачених бібліотекою на 1965 рік, зазначено „Новый Мир", „Литературная Газета", „Литературная Россия"... У бібліотеці школи ч. 8 немає навіть „Літературної України". У програмі навчання для технічних шкіл в Україні „досі не рекомендують вивчати сучасних українських письменників", а єдиного, що його рекомендують — подано в списку в російському перекладі: О. Гончар, „Тронка" — Москва, а не в українському оригіналі. Програма, затверджена Міністерством Культури УССР, рекомендує студентам читати „Музыкальную Жизнь", „Советскую Культуру", „Искусство Кино"... (За „Літературною Україною" з 8 січня).

ПРО КОЛГОСПНІ БАЗАРИ

Характеристика за „Рабочою Газетою" з 12 січня ц. р.: У Кривому Розі, нарешті, заасфальтували колгоспний базар, побудували нові кіоски. Але: „де, наприклад, переночувати приїжджому? В Домі колгоспника всього 30 місць... Немає також стоянки для вантажних і легкових таксі. В базарні дні по вулицях, які ведуть до базару, ні пройти, ні проїхати". В Одесі: „Колгоспний базар, здається, найбільший у місті і найгірше обладнаний". У Луганську: „Багато незручностей переживають колгоспники, прибувши туди на ринок. Не вистачає кіосків, павільйонів. Біля них постійно виникають черги. Продасть процукти один колгосп—починає торгувати другий"... і т. д.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

ПЕРВОЄРАРХ КИР ЙОСИФ СЛІПИЙ І ЧЕНЦІ СТУДИТИ БУЛИ НА АВДІЄНЦІЇ У ПАПИ ПАВЛА VI

Рим (УПБ). — 7 січня ц. р. Папа Павло VI прийняв на півгодинній авдієнції Первоієрарха Української Католицької Церкви Кир Йосифа Сліпого та прибулих з ним ченців Студитів із своїм настоятелем, о. Антонієм Рижаком, які перебувають поблизу Риму, над Альбанським озером. Після слова Первоієрарха про чин і велике значення Студитського ордену, заснованого ще в 463 р., ченці Студити передали Святішому Отцеві подарунок, в тому числі ікону їх засновника св. Теодора Студита, яку намалював у їхньому манастирі о. Ю. Мокрицький. Папа Павло VI благословив відвідувачів і в промові до них висловив побажання, щоб праця Отців Студитів і надалі „могла процвітати у братній згоді з усіма іншими вірними українського католицького обряду".

З. ОНИШКЕВИЧ ЗДОБУВ НАГОРОДУ КЛЮБУ САЛЬМАГУНДІ

Ню Йорк. — Зиновій Онишкевич, артист-маляр з молодої генерації, одержав одну з трьох нагород відомого Сальмагунді Клюбу на річній виставці акварелі і скульптури членів того Клюбу, що триває від 16 до 29-го січня. Це високе вирізнення одержав наш митець за свою акварелю „Сімльонський просмик" в Швайцарії. Вирізнення вимагає також і відповідну грошову нагороду.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918. Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. — Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Оборона держави

Президент Джансон, відступивши від щорічної традиції — зголошувати бюджет збройних сил у рямцях загального державного бюджету, справу оборони країни зробив темою окремого звернення до Конґресу. Хоч формально заповіджений для найближчого бюджетового року бюджет збройних сил ЗДА на кругло 300 000 000 менший за останній, насправді можна сподіватися, що він більш-менш дорівнюватиме сумі, довкола якої обертаються оборонні видатки Америки за останні роки: $50 000 000 000. Бо Президент слушно підкреслив, що „воєнна небезпека завжди висить над нами" і що хоч „давні загрози притихли, зміни й заколоти висунуть нові". У перекладі на простішу мову ці слова значать: у Південному В'єтнамі, в Ляосі, в Конґо чи ще деінде впродовж цього року відносини можуть настільки загостритись, що треба буде додаткових видатків на військову допомогу.

Але суть не в коливаннях мільйонів між 49 і 50 більйонами. Суть у тому, що міжнародня ситуація така, що кругло половину всього бюджету З'єдинених Держав займають видатки на оборонні цілі. Суть у тому, що — як слушно підкреслив Линдон Б. Джансон — вже за чотирьох Урядів, без уваги на їхню партійну барву, невідхильно зберігається та сама засада: найкращою обороною миру є готовість до війни. Добре сталося, що Президент окреме звернення до Конґресу присвятив справі оборони, заперечивши таким чином сумніви, які могли зродитися в декого з громадян: чи не забагато теперішній Президент присвячує уваги мріям про „величне громадянство", відсуваючи на задній плян справи оборони держави проти зовнішніх ворогів і справи закордонної політики? Піднесення заробітків працюючих людей, збільшення кількости варстатів праці, будова нових шкіл, заінтересування державою здоров'ям громадян, побільшення сіті автострад, боротьба проти бідности, покращання вигляду міст — всі ці і їм подібні життьові справи мають першорядне значення для загалу громадян. Але чого вартий їхній підвищений життьовий стандарт, коли загрожене їх фізичне існування ворогом іззовні і коли країна не приготована на можливості нової світової хуртовини? Звернення Президента фактами і цифрами доказало, що ЗДА дійсно здають собі справу з воєнної загрози і мають наймогутнішу у світі збройну силу, сама наявність якої мусить відстрашити аґресора.

Удар в основу

Надруковані на першій сторінці сьогоднішнього числа „Свободи" дальші, нові інформації про нищівну пожежу в бібліотеці найвищої наукової установи сучасної України, що нею є Академія наук УССР, важливі не тільки з погляду самої трагічної події, для її перебігу й наслідків, для факту, що у висліді цієї пожежі згинуло понад десять відсотків усіх книжкових багатств названої бібліотеки. Своїм страхітливим фактичним матеріялом ці інформації важливі особливо з того погляду, що вони підтверджують, що пожежа в київській Публічній Бібліотеці була продуманим і старанно підготованим черговим актом екстермінаційної політики Москви у відношенні до української історії, української культури й науки.

Жертвою минулорічної травневої пожежі в цій колишній Всенаціональній Бібліотеці Української Академії Наук впали не якісь книжки для читання чи випозичування. На тотальне знищення обрано найважливіші бібліотечні й архівні фонди Бібліотеки. В полум'ях пожежі пропала безповоротно документація таких важливих періодів нашої історії, як збірки й архіви „Київської Старини", Бориса Грінченка, Центральної Ради, Михайла Грушевського, багатюща україніка — стародруки, чужоземні рідкі видання, зібрані в 20-их і 30-их роках цього сторіччя. Для затертя слідів спалено й душу бібліотеки — її картковий каталог, і тепер уже неможливо встановити розмір і далекосяжність втрат.

Про те, що пожежу зорганізували режимні чинники, доводить і увесь перебіг судового процесу над її спричинником — працівником Бібліотеки, московським шовіністом Погружальським. Не приховуючи своєї ненависти до українських книжкових скарбів і до всього українського, він ще й хвалився своїм Геростратовим учинком, мовляв, знищуючи найважливіші фонди Бібліотеки, він зробив тільки те, що довгими роками вчиняли з „ідеологічно та науково застарілою" українською науковою літературою совєтські офіційні чинники.

Пожежа в Бібліотеці київської Академії Наук була черговим пляновим ударом в основу суверенного буття українського народу — в документацію його традицій, історії і культури. Так розцінюють цю пожежу не тільки українські політичні й наукові чинники на еміґрації, але й широкі кола українського народу на Батьківщині, вимагаючи вже сьогодні рахунку від Москви за цей її злочин.

ЗА РЕФОРМУ ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ

На початку кожного нового Конґресу виринає проблема продовження каденції тих 435 конґресменів, які щодругий рік мусять старатися про перевибір і тому майже половину своєї дворічної каденції присвячують не праці в законодатній частині уряду, а на те, щоб здобути успіх у виборах. Як відомо, каденція сенаторів триває 6 років, а президента — 4 роки.

Пенсилвенійський сенатор-демократ Джозеф С. Кларк плянує внести законопроєкт, щоб каденція конґресменів тривала 4 роки, і таким чином відпали б тоді міжпрезидентські вибори, які звичайно приносять різні несподіванки, бо в них немає впливу особа президента, який під час президентських виборів у своєму „хвості" допомагає численним конґресменам.

Однак, прихильники довшої каденції для конґресменів не цим підтримують свій внесок: вони вказують на те, що новобраний конґресмен протягом першого року знайомиться з працею в Палаті Репрезентантів, а на другому році вже мусить старатися про перевибір, отже, брати участь в аґітації під час правиборчої кампанії, і пізніше, здобувши партійну номінацію, дбати про перемогу.

Конґресмен - республіканець із Ню Джерзі, Флоренс Дваєр, також вважає, що при 4-річному реченці каденції конґресмени зможуть краще виконувати свої функції, бо не мусітимуть щодругий рік вести виборчу кампанію.

Прихильники чотирирічного реченця заявляють, що конґресмени, маючи таку довгу каденцію, більше дбатимуть про партійну програму, яка перемагає разом із кандидатом на президента, а при поразці кандидата на президента спричиняє проґру і партійних кандидатів на конґресменів.

Сенатор Кларк у своїй книжці „Конґрес — безкровна частина уряду" пише: „Коли конґресмен кандидуватиме в тих самих роках, що й Президент, він буде більше державним мужем і менше отим „хлопцем на посилках", як це є тепер, коли він щодва роки мусить вести кампанію за свій перевибір".

Автори конституції вимагали, щоб конґресменів вибиралось тільки на два роки, бо вони хотіли, щоб члени Палати Репрезентантів були правдивим дзеркалом настроїв населення, виявлених під час виборів. І так воно було до Громадянської війни. Пізніше партійні впливи в окремих виборчих округах закріпилися до такої міри, що раз вибраних конґресменів легко було перевибирати, і в кожній новій Палаті Репрезентантів нових конґресменів буває менше як 100.

І так, у 89-му Конґресі на всіх 435 конґресменів є тільки 86 нових, 62 конґресменів перевибрано на другу каденцію, по 47 — на третю й четверту, 24 — на п'яту, 21 — на шосту і аж 35 на сьому. По одному конґресменові перевибрано вже 18-ий, 19-ий, 20-ий, 21-ий і 22-ий раз.

З докладної статистики перевиборів виходить, що 240 конґресменів з усіх 435 працюють на цих становищах понад 6 років, отже довше, як творці Конституції передбачали для членів Сенату. Творці Конституції хотіли, щоб члени Палати були молодшими представниками народу, радикальніщими політиками, а старші віком сенатори, вибрані на 6 років, мали більше державницького досвіду і гамували революційний дух Палати.

В дійсності вийшло навпаки. Конґресмен - демократ із Мізурі, Ричард Бойлінг, заявив про це так: „Історія повела обидві Палати в протилежному напрямку. Тепер Сенат дуже часто ліберальніший, бо він стоїть під тиском великих міських метрополій. У Палаті великий вплив мають консервативні конґресмени з південних стейтів, які тримають головство в Палатних комісіях".

І тому немає потреби, щоб конґресменів вибиралося що два роки.

Сенатор Кларк вважає, що сенаторський мандат має тривати тільки 4 роки, отже щоб по упливі цього реченця вибирали президента, 100 сенаторів і 435 конґресменів.

Важко припустити, щоб Сенат погодився на таку зміну.

Подробиці про спробу втечі літаком із СССР

Незадовго після падіння Хрущова, з совєтським літаком АН-2, що летів над територією України, стався, відомий уже з совєтської преси, такий випадок: декілька пасажирів наставили пістолі на пілотів А. Шевелєва, і В. Байдецького й наказали їм летіти за кордон. Пілоти, вдаючи, що послухали їхнього наказу, пролетіли якийсь час над Чорним Морем, а потім завернули на Кишинів і посадили літак десь поблизу того міста. Було ще повідомлення, що „озброєних злочинців" затримано, хоч їхніх прізвищ совєтська преса не розкрила.

Тепер у московській пресі, а за нею і в „Радянській Україні" з 9-го січня ц. р. з'явилась вістка про посмертне нагородження орденами двох працівників міліції: А. Баженова — начальника кишинівського міського відділу міліції та Л. Спектора — командира відділу оперативної групи, а також деякі деталі тієї загадкової події. Совєтська преса, як відомо, трактує всіх тих, що хочуть утекти з СССР як бадитів, злочинців і рецидивістів. У „Радянській Україні" читаємо:

„Після преземлення цього літака в районі Кишинева один з бандитів був схоплений. Ватажок банди спробував втекти. Потрібні були велика воля, витримка, самовладання, щоб затримати небезпечного рецидивіста. Це зробили А. Баженов — начальник Кишинівського міського відділу міліції і Л. И. Спектор — командир відділу оперативної групи. Бандит засів у будинку і повів звідти безладну стрілянину, небезпечну для людей. Негайно схопити та знешкодити злочинця — таким було завдання. Це і зробили Андрій Михайлович та Лев Йосифович. Але в жорстокій сутичці обидва були смертельно поранені".

Володимир Жила

УКРАЇНЦІ НА АМЕРИКАНСЬКИХ НАУКОВИХ З'ЇЗДАХ

З кінцем грудня минулого року відбулися в Ню Йорку річні наукові з'їзди Асоціяції Модерних Мов, Американської Асоціяції Вчителів Слов'янських та Східньоевропейських Мов, Американського Фольклорного Т-ва, Американського Лінґвістичного Т-ва і Американського Назвознавчого Товариства.

В цих з'їздах брало участь коло 5 000 професорів і дослідників, між ними коло тридцяти українців з різних сторін ЗДА й Канади.

Американське Фольклорне Т-во присвятило свою сесію проблемам збирання фольклору, зокрема міського, який досі на цьому континенті слабо досліджений. Проф. Рут Рубін говорила про слов'янські впливи в жидівській народній пісні. В нарадах взяв участь від українців проф. Я. Рудницький з Манітобського університету.

Американське Лінґвістичне Т-во присвятило свій з'їзд загальним мовознавчим проблемам, зокрема методології лінґвістичних дослідів. У з'їзді брав участь відомий мовознавець проф. Юрій Курилович з Кракова. З українців взяли участь проф. Юрій Шевельов з Колумбійського університету і проф. Яр. Рудницький. Проф. Рудницький забирав голос у дискусії над доповіддю проф. Вернера Вінтера з Кільського університету — „Ступні правдоподібности в етимологічній роботі".

На з'їзді Славістичної Секції Асоціяції Модерних Мов виступив з доповіддю проф. Оксфордського університету Борис Унбеґавн, висунувши оригінальну теорію про початок російської мови.

З'їзд Американської Асоціяції Вчителів Слов'янських і Східньоевропейських Мов проходив у чотирьох секціях: середньошкільна методологічна, університетська методологічна, літературна й лінґвістична. Доповіді в цих секціях в основному були присвячені новим здобуткам у ділянці методології викладання мов. Літературна секція і секція літературної дискусії присвятили свої доповіді питанням російської літератури, зокрема критичному підходові до творчости Достоєвського. В ході дискусії стверджено, що на Заході, зокрема в ЗДА, зроблено багато більше в напрямку пізнання Достоєвського, як в Совєтському Союзі. Цікавою була доповідь проф. А. Млікотіна на тему „Літературна критика в Юґославії, 1954 - 1961".

На високому рівні пройшла доповідь проф. Гама з Віденського університету, який говорив на тему „Новини в фонологічному підході до церковнослов'янської мови". В дискусії над цією доповіддю взяв участь проф. Яр. Рудницький.

28-го грудня в готелі „Ню Йоркер" з ініціятиви Українського Народного Союзу відбулася товариська зустріч українських науковців, що брали участь у з'їздах, із проводом УНСоюзу та редакціями „Свободи" й англомовного „Українського Тижневика". Від Союзу на цю зустріч прибули головний предсідник Йосип Лисогір, гол. касир Роман Слободян і головний секретар д-р Ярослав Падох. Від редакції „Свободи" були: головний редактор А. Драган, редактори Богдан Кравців, І. Кедрин з дружиною, від „Українського Тижневика" З. Снилик з дружиною і Володимир Душник. З українських науковців взяли участь: проф. Яр. Рудницький, проф. Осип Андрушків, проф. Дмитро Січ, проф. Василь Стецюк, проф. Василь Лев, проф. Володимир Шелест, проф. Василь Ящун, проф. Едвард Жарський, проф. Василь Коцюба, проф. Євген Федоренко, проф. Роман Білокур, проф. Я. Гурський, проф. М. Ополицький, проф. Олена Василева, проф. Марія Овчаренко, проф. Наталія Пазуняк, проф. Богдан Романенчук і проф. Володимир Жила. Крім цього, в зустрічі взяли участь запрошені американські й канадійські гості: проф. А. Б. Колман, колишній президент Асоціяції Модерних Мов, сеньйор американських славістів і добрий приятель українців, професор Т. Влах, головний редактор і видавець „Букс Аброд", проф. А. Сен, колишній президент Американського Назвознавчого Т-ва, проф. С. М. Джонс, голова департаменту модерних мов Манітобського університету, проф. Малік з Арізонського університету й проф. Н. Прибич з дружиною з Тексаського університету.

Зустріч проходила в дружній атмосфері. Це, здається, була перша така нагода, коли українці - професори й гості мали можливість зустрітися з українським громадянством і спільно провести час в розмовах про справи, зв'язані із студіями українознавства. Хочемо вірити, що ця зустріч була добрим початком в зорганізуванні окремої секції професорів - українців для обміну досвідом і здобутками.

В рамцях з'їзду Американського Назвознавчого Т-ва виголошено дві доповіді: професор Володимир Жила — „Вибрані проблеми з української ономастики" і проф. Василь Ящун — про назву „Броди".

Проф. Жила порушив питання початків слов'янської ономастики, яку, на його думку, потрібно почати не з 1860 року, а від часу видання праці Памви Беринди „Лексикон словеноросьский", що появився в 1627 році. Праця Беринди не має глибоких наукових підстав, ані філологічного підґрунтя, але є сміливим і вдалим поясненням різних імен. Доповідач ввів новий поділ розвитку української ономастики: період підготови, що тривав до виступу І. Франка в ономастиці; період піонерства, що тривав до 1939 року, і модерний період, або період усамостійнення української ономастики. Цей останній період доповідач поділив на українську ономастику в діяспорі і українську ономастику під совєтами.

Проф. В. Ящун у своїй доповіді вияснив значення назви „Броди", вказавши на її історичне минуле й на ролю, яку вони відіграли в часи княжої України.

Проф. Яр. Рудницький головував на першій післяобідній сесії, як також під час доповіді проф. Ящуна. На післяобідній сесії був присутній проф. Унбеґавн, який виявив велике зацікавлення справами української ономастики.

Проф. Рудницький виступав в дискусії над доповіддю проф. Ашлі, який говорив про клясичні псевдоніми в період ренесансу. Проф. Рудницький підкреслив, що українці, які студіювали в Італії в 17-му столітті в противагу до інших народів не міняли своїх прізвищ, додаючи суфікс „ус". Для прикладу він згадав прізвище Керницького, який зробив докторат в Падуа в 1611 році, і прізвище Дрогобича, відомого українського математика. Проф. Жила брав участь в дискусії над доповіддю проф. Маліка „Слов'янські назви допомогових організацій".

28-го грудня відбулася спеціяльна сесія, присвячена виданню „Букс Аброд", що її влаштував видавець цього видання проф. Р. Влах. Під час цієї сесії прочитано низку доповідей про бразилійську літературу, італійську й французьку критику. Від українців у цій сесії взяли участь професори Яр. Рудницький й В. Жила.

Останній з'їзд американських наукових товариств показав, що в славістичних секціях зовсім не порушується української тематики. Про українські наукові досягнення говориться лише в Американському Назвознавчому Т-ві, яке кожного року має в своїй програмі доповідь з ділянки української ономастики й топомастики. Цього року на засіданнях Американського Назвознавчого Т-ва були присутні представники українського громадянства мгр Зенон Снилик і д-р Василь Стецюк.

В цілому минулорічний з'їзд американських наукових товариств був черговим успіхом. Українці - професори нав'язали ширші зв'язки, обмінялись думками і зв'язалися з громадянством через зустріч з представниками УНСоюзу. Хочемо вірити, що ці перші спроби приведуть до більшої активности в колі наших професорів, поширять українську тематику на різні славістичні секції і її ще більше поглиблять в рамцях Американського Назвознавчого Товариства.

ПРОЛОГ

Я не люблю прощань і епілогів,
Життя пізнала я лише пролог...
Я зливи п'ю, я п'ю гінкі
тривоги,
А скільки ще попереду тривог!
Була журба. Картопля без олії,
І в'язка, що зсувалася з плеча.
На черені народжувались мрії,—
І плакало, й надіялось дівча.
І в грудях тріпотіли теплі зорі...
Снувала мрії десь я в полині...
І соняхи, і губи вишнокорі...
І небо, небо з місяцем на дні...
І перший сум на аркуші
зім'ятім...
І проліски, що з серця
проросли...
І березневість, що п'янка й
чубата...
І шум надій, великих і малих...
Сідали дні спочити на порозі.
Я чула грім, пахучий,
спілий грім,
Що вдалині на молодому возі
Десь захлинався в реготі
ряснім.
О, ще малою сповнилась я
громом,
Немало стріла ще тоді тривог...
А дні ідуть, зборовши сум
і втому.
Це лиш пролог...
я вірю у пролог.

НІНА ГНАТЮК

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Про календар УНСоюзу на 1965 рік

Цей календар, як звичайно, вийшов у видавництві „Свободи". Уважно прочитавши і переглянувши його, хочу сказати з цього приводу кілька слів.

Календар справляє дуже добре враження своїм технічним виконанням. Він уложений гарно і виглядає як артистичне видання. Добір матеріялу цікавий, а тому, що деякі статті написано дуже стисло й одночасно зрозуміло для пересічного читача, це дало можливість вмістити до календаря аж сорок дві статті та нариси на різні теми.

Особливу увагу звертають на себе матеріяли про Тараса Шевченка — п'ять цінних статтей про нього, а потім стаття, присвячена п'ятдесятліттю організації Українських Січових Стрільців, яка дає прекрасний матеріял про ідеї та бойові подвиги цієї військової формації.

Не стану переповідати тут про ввесь цікавий матеріял, вміщений у цьому календарі. Зазначу лише, що це не календар, якими є звичайні календарі, а — мистецький альманах. Видрукований він на доброму папері й багато ілюстрований добре виконаними фотографіями. Він може бути прикрасою кожної домашньої бібліотеки й доказом для нашої молоді, як високо стоїть культура української книжки.

В. Кедровський
Метучин, Н. Дж.

З української преси

ВІНСТОН ЧЕРЧИЛЛ І УКРАЇНСЬКА СПРАВА

Тижневик „Українська Думка", що виходить в Лондоні, надрукував в числі з 10 грудня м. р. статтю І. Винницького про Вінстона Черчилла і його ставлення до української справи. В основній частині своєї статті автор висловлює такі думки:

„Для нас найважливіше питання, як Черчилл ставився до української справи?

Варто простудіювати всі промови, заяви та історичні твори Черчилла від 1917-го року, щоб знайти, що він сказав про українську проблему.

Він бував у Москві, на конференції у Тегерані, Ялті й Потсдамі, де українська справа була порушувана, зокрема для західньоукраїнських земель.

Варто, щоб хтось із наших істориків, журналістів і діячів докладно провірив усі доступні матеріяли й дав вичерпну відповідь на це питання. Якщо Черчилл висловився позитивно про наші визвольні змагання, про нашу боротьбу за свою власну державність, — тоді це міг би бути дуже переконливий арґумент проти всіх англо-саксонських русофілів.

В ім'я історичної правди належить підкреслити, що Черчилл виступав проти наших двох ворогів: москалів і поляків.

У 1946 р. у Фултоні у ЗДА, в його історичній промові у Вестмінстер коледжі, Черчилл заявив:

„Від Штеттіну на Балтику, аж до Трієсту на Адріятику — запала залізна завіса через Европу"... Він був автором терміну — „залізна завіса", що викликав таку лють у московських большевиків, які заперечували її, хоч вона була найсуттєвішим фактом" (подібно, як і „берлінський мур") наших часів.

Поляки зненавиділи його через те, що він був за прилучення західньоукраїнських земель до України на ялтинській конференції, а потім гостро скритикував нереальні мрії про „польське моцарство — од можа до можа"...

Варто пригадати, що вже в 1945 році Черчилл думав про війну проти москалів, казав віддати німцям частину зброї, яку вони зложили англійським військам. Коли большевики про це довідалися, — вони підняли страшний галас, що довело до великих неприємностей для В. Черчилла, бо лейбористи підтримували облудне „миролюбство" москалів, що фактично підготовлялися до „угроблення" цілого вільного світу, але на словах — були найбільшими „миротворцями"..."

Алла Коссовська

ПОЦІЛУНОК

(І)

Успіх Галоччиного дебюту перевищив усі наші, найбільш сміливі, сподівання. Це був направду тріюмф краси, молодости, грації. Оваціям, здавалося, не буде кінця! Фінальний танок її змусили повторити, а коли вона, нарешті, розпашіла, задихана, з блискучими від щастя очима, вибігла за лаштунки, її щільним колом оточили колеґи, учні мистецької школи, прихильники й прихильниці її молодого таланту. Нас з Олегом відсунули від Галі, притиснувши до стіни.

Та ось, розсуваючи владним рухом юрбу, до Галини наблизився огрядний пан з солідною лисиною, в елеґантному вечірньому вбранні. З захопленим вигуком „марвелоз!" він схопив нашу Галочку в обійми, схопив як власник, як людина, яка ні трішки не сумнівається в своєму на те праві. Його грубі пальці блиснули великими діямантами численних каблучок на ніжнорожевих, оголених Галоччиних плечах.

І ніхто не здивувався, не обурився. Навпаки, шепіт захоплення пронісся, як шелест листя під раптовим подувом вітру: „Містер Бравн, сам містер Бравн!".

Дівчинка, що стояла поруч зі мною, зіп'ялася навшпиньки і, з усієї сили намагаючись побачити знаменитого містера Бравна, відрухово схопилася за моє плече. А обличчя Галини сяяло такою радістю, вона з таким запалом відповідала на гарячі поцілунки в уста, щоки, руки, плечі, якими осипав її огрядний пан, що я мимоволі глянула на Олега.

Його обличчя, за хвилину перед тим усміхнене і радісне, раптом скам'яніло. Очі прибрали холодного виразу, уста погірдливо стиснулися. Когось мені боляче нагадало це обличчя...

— Завоювала, з а в о ювала моє серце, чарівнице! — американською скоромовкою продовжував містер Бравн. — Нічого не зробиш, маєш Дездемону! — додав він урочисто.

Галочка скрикнула і нагородила його такими дзвінкими поцілунками в обидві щоки, що навіть мені боляче стиснулося серце.

— Хто цей пан? — спитала я дівчинку, що, нарешті, випустила моє плече.

— Це містер Бравн! — відповіла вона недбало, не обертаючись до мене.

— Це я чула, але хто він? — нетерпляче повторила я.

Тепер дівчинка обернулася до мене і подивилася так, наче б я сказала, що не знаю, хто є президентом Америки.

— Він — менеджер Опери, він — все, він — всесильний, майже бог! — забурмотіла вона. — Тепер Галинина кар'єра забезпечена. Вона танцюватиме Дездемону, ви чули? — і, обернувшись обличчям до менаджера, заплескала в долоні.

Коли ми втрьох вийшли у вестибюль, Олег сказав сухо:

— Вибач, Галочко, але я мушу зайти тут в одній справі. Тебе проводить тьотя Льоля. Ви не відмовитеся, тіточко? Я гукну таксівку.

Їхали мовчки. В таксівці пахло трояндами, парфумами. Галочка забилася в куточок і, сховавши обличчя в хутряний комір плаща, чи то дрімала, чи мріяла, а може й журилася Олеговим вчинком.

— Він не може не попсувати мені радости, — наче відгадавши моє припущення, нарешті сумно озвалася Галочка. — Я ніяк не можу уявити, як то, люблячи людину, можна бути таким еґоїстом, таким невирозумілим, таким... — вона затнулася, шукаючи відповідного слова.

— Він ревнує тебе, а ревнощі, Галочко, трудно піддаються контролі розуму. На жаль, вони, ці кляті ревнощі, часто супроводять найбільше кохання, калічать його, отруюють життя, доводять до злочину. Ти це знала досі з літератури, а тепер, бачиш, на собі відчути довелося. Я не виправдую Олега, хоч він мені й рідний. Але й дивитися на це, як на забаганку, теж не доводиться. Він любить тебе, і йому неприємно, що хтось, хоч би і цей знаменитий містер Бравн, поводиться з тобою, як з своєю власністю. Цілує, хапає, обіймає. А тобі це, здається, довподоби...

— Ну, що ви, тіточко! — гаряче заперечила Галя. Від часу нашого знайомства вона, як і Олег, називала мене тіточкою. — Як може Олесь навіть припустити щось подібне! Я була в такому стані, що в ту хвилину могла розцілувати навіть крокодила! А потім... Ви же жінка, ви мусіте розуміти, що успіх...

— Крутить голову! — перебила я. — Ось в тому то й біда! А за хвилини цього головокружного захоплення доводиться розплачуватися надто дорогою ціною.

— Що ж я мусіла робити? Відштовхнути його, вдарити, дати ляпаса? — вже трохи подратовано запитала Галя.

— Ні, навіщо ж? Треба було б трошки холодніше відповідати на поцілунки того товстуна, — відповіла я.

— Алеж, тіточко, він дає мені танцювати Дездемону! Я була в нестямі від радости! — заперечила Галя, і в голосі її знову розцвіло, пригашене Олеговою холодністю, щастя. Та там таке адажіо в другому акті, що все віддати мало! Ви не думайте про мене погано, я Олега люблю і ніколи-ніколи його не зраджу! — по-дитячому серйозно і щиро додала вона і ніжно притулилася до моєї щоки своєю гарячою щокою.

По хвилині вона заговорила знову:

— А поцілунки у американців нічого не значать. Це у нас вважають, що поцілунок до чогось зобов'язує, а тут цмокають направо й наліво, і ніхто нікому нічого не винен. „Тейк іт ізі", тіточко! — засміялась Галя і показала шоферові, де зупинитися.

* *

Олега я застала вдома. Він сидів у вітальні за піяніном і задумливо перебирав довгими білими пальцями пожовклі клявіші.

— Провели? — з удаваною байдужністю запитав він.

Я зрозуміла, що йому хочеться поговорити про Галю. Ми сіли на канапу і закурили.

— Знаєш, Олесю, — почала я, — твоя поведінка сьогодні мене трохи здивувала. Навіщо тобі було смутити дівчину, псувати їй свято? Ти — наречений артистки, а це люди іншого світу, інших правил, інших понять, ніж звичайні обивателі. Ну, та що мені говорити тобі, ти сам мистець, ти сам прекрасно знаєш свою богему. Тут взаємини мусять бути побудовані на любові і взаємному довір'ї. Що серед мистців взаємини трохи вільніші ти сам це добре знаєш, отже, одружуючись з Галею, ти мусиш примусити себе дивитися спокійно на маленькі вольності її колеґ...

Олег подратовано відсунувся, але я продовжувала спокійним голосом:

— Я не кажу, що можна терпіти і прощати зраду, я сама не поважала б тебе, якби ти дозволив жінці наставляти собі роги. Але поки є любов, цього бути не може, а що Галя тебе любить ні ти, ні я не сумніваємося, чи не так? Робити ж неприємності дівчині за пару поцілунків, одержаних на людях, в момент найбільшого захоплення, і смішно, і непотрібно.

— Алеж я нічого не зробив... — почав був Олег.

— Невже ж ти гадаєш, що ні Галя, ні я не зрозуміли, в чому річ? У тебе було таке обличчя, як у... Якщо маєш час і охоту, я розповім тобі одну сумну історію, а ти зроби з неї відповідні висновки.

— Охоту слухати вас, тіточко, я маю завжди, — відповів Олег з сухою усмішкою і, закуривши нову сиґарету, відкинувся на спинку канапи.

ПАМ'ЯТІ ЄВГЕНІЇ КРИЧЕВСЬКОЇ

17 грудня 1964 року в Каракасі, Венесуеля; померла проживши 82 роки, Євгенія Михайлівна Кричевська, уроджена Щербаківська, одна з останніх могікан — учасників українського руху початку XX століття.

Останні дев'ять років життя, через хворобу серця, зовнішній світ для Євгенії Михайлівни був обмежений: ліжко, родина, близькі друзі, вікно з красвидом на місто й гори. Але внутрішній світ не померкнув. Пам'ять, як писала Євгенія Михайлівна, „сильніша від волі, вона тче і тче на своїх кроснах картини минулих подій..." Спогади її, частково надруковані в журналі „Нові дні", відтворюють епізоди, дитинства, молодість ідеалістки на світанку Революції і зрілі роки в бурі.

Євгенія Михайлівна народилась в грудні 1882 року, в селі Шпичинцях, Сквирського повіту, на Київщині, наймолодша з 4-ох дітей священика Михайла Щербаківського, співробітника „Кіевской старини", друга Тадея Рильського і Володимира Антоновича.

В нарисі „Під Різдво" Євгенія Михайлівна згадує, як родина з'їхалась на свята десь 1894 року. Брати — студент Вадим (майбутній археолог) і гімназист Данило (пізніше історик українського мистецтва, кінчив життя 1927 року, кинувшися в Дніпро, щоб звернути увагу громадянства на нищення большевиками українських музейних скарбів), сестра Зіна, рідня, гості. Патріярхальна садиба у засніженому садку, традиційний Свят-вечір, суперечки молоді на політичні теми і співи — Шуберт, Чайковський, Лисенко, „Не забудь, не забудь юних днів, днів весни"... А отець Михайло до дітей:... „в погані дні, в болотянії дні не розміняйте ваших принципів на дешевенькі, придатніші до особистих ідалів."

Євгенія Михайлівна вчилась у дівочім єпархіяльнім училищі в Києві. По закінченні його жила у Києві в родині композитора Миколи Лисенка, вчилась у його музичній школі (фортепіяно) і співала альтом у Лисенковому хорі. Про себе 19-літню згадувала: „Галя Лисенко (дочка композитора) і я, зайняті лише в музичній школі, мали багато вільного часу. Нас зв'язувала спільність духовних поривів, стремлінь і настроїв, бажання поширити свій світогляд... Ми жадібно втягали в себе все, що чули нового, цікавого і незвичайного... Поруч з тим, особливо гостро відчували ми велицу потребу вдосконалити наші знання і рідної мови". Шукаючи шляхів, прикласти свої сили до громадської праці, Євгенія Михайлівна вступила до київської жіночої громади, де була від осени 1901 року до весни 1903 року. Одним з завдань громади було нелегальне постачання українських книжок довіреним людям на селі з сільської інтелігенції. Збирали гроші на купівлю книжок і підбирали бібліотечки. В серпні 1903 року, як співачка Лисенкового хору, Євгенія Михайлівна брала участь у відкритті пам'ятника Котляревському у Полтаві.

Крім науки в школі Лисенка, Євгенія Михайлівна вчилась ще й в музичній школі Лесневич-Носової, де, по закінченні науки лишилась викладачкою, працювала в роках 1908-12. Вона вчилась на Вищих Жіночих Курсах у Києві (нема даних, коли саме), там приятелювала з Наталею Дворянською (згодом професор історії України — Мірза-Авак'янц) і Валерією Козловською, майбутнім археологом. Також учились у художній школі Мількіна: малювала портрети олією, збирала і змальовувала орнаменти писанок. З братами Вадимом і Данилом та з приїзджими етнографами галичанами (Верховинець, Роздольський та інші) влітку 1910 та 1911 року їздила в села на етнографічні екскурсії. Лишились сліди і літературної праці Євгенії Михайлівни: вірш у прозі „Перекотиполе" в українському декляматорі „Розвага". 1906 р.

Через курсисток і старшого брата Вадима, Євгенія Михайлівна зацікавилась українським соціял-демократичним рухом, познайомилась з багатьма есдеками, зокрема з С. Петлюрою. Використовуючи свій елеґантний вигляд, що не викликав підозріння у поліції, Євгенія Михайлівна контрабандою перевозила з Галичини до Києва с. д. проклямації.

В 1906 році Євгенія Михайлівна одружилась з Методієм Павловським, кількарічним редактором газети „Рада". Цей шлюб кінчився розлукою. В 1912 році вона вийшла заміж за Василя Григоровича Кричевського, з яким жила до дня його смерти в 1952 році.

Від першого шлюбу мала сина — Вадима, від другого — дочку Галину.

Після одруження з В. Г. Кричевським, багата енергія Євгенії Михайлівни спрямувалась на допомогу чоловікові, її інтелектуальні інтереси сконцентрувались на мистецтві. Вона допомогала чоловікові підбирати матеріяли для наукової праці, робила виписки, вела листування. Разом з В. Г. Кричевським написала працю „Українське народнє мистецтво"; рукопис був переданий до Державного Мистецького Видавництва в 1941 році і доля його невідома. Мала і свою ділянку зацікавлень: писала монографії про українські килими і скло, зібравши величезні матеріяли; і рукописи, і матеріяли загинули під час останньої світової війни. Євгенія Михайлівна оберігала чоловіка від щоденних турбот, виховувала дітей.

Спогади Євгенії Михайлівни про події в Києві 1918 року надзвичайні. Зокрема жінка-літописець описала, як на очах її та улюбленого чоловіка гине в пожежі, спричиненій большевицькими гарматами, справа їхнього життя: „Ми побачили, як згори додолу летять цілі снопи і оберемки полумени. Вони летіли з мансарди, де була майстерня чоловіка та його музей. Там були унікальні стародавні українські килими, збірки найліпших зразків українського народнього мистецтва — виробів із шкла, вишивок, шиття, кераміки, були стародавні українські портрети, численні зарисовки зразків народнього мистецтва і архітектури, збирані протягом майже тридцяти років, там — власні архітектурні проєкти і шкіци чоловіка й найліпші його етюди і картини. Там усе, над чим працював чоловік, чому він присвятив усе своє життя, намагаючись допомогти відродженню українського мистецтва — все це тепер гине." А далі: „Василь Григорович хвилинку постояв, прощаючись із палаючим будинком і ми пішли у світ"... В бурі 1918-20 років було багато страшних переживань, Василя Григоровича двічі заарештовувала Чека.

Роки 1920-41 були для Євгенії Михайлівни повні нервувань і трагедій, страху за чоловіка, бо великий мистець працював під Дамоклевим мечем совєтського „правосуддя" і постійним контролем.

Родина Кричевських жила у Києві і була осередком, де збиралась і українська дореволюційна інтеліґенція, і молода ґенерація. Бували М. С. і О. С. Грушевські, М. Садовський, Оксана Стеценко, Л. Старицька-Черняхівська, М. М. Старицька, М. Зеров, М. Рильський, В. В. Міяковський та інші, а часом, з якоїсь особливої нагоди і до 40 осіб. З молодших бували маляр А. Петрицький, письменники Г. Косинка, М. Бажан, Ю. Яновський, вчащав О. Довженко.

Траплялось, що Євгенія Михайлівна, помітивши у молодих прогалини з історії України, розповідала їм про те, чого вони не могли навчитися в совєтських університетах.

Серед друзів вона була відома тим, що на її плечі можна було виплакатися і спитати поради у найрізноманітніших справах — родинних та пов'язаних із працею.

Під час останньої війни родина Кричевських виїхала на Захід. Тут зустріч з братом Вадимом Щербаківським, якого не бачили понад 20 років. Жили в Парижі. В 1947 році виїхали до Венесуелі, де скінчилась життьова путь і Василя Григоровича, і Євгенії Михайлівни.

Я ніколи не бачила Євгенії Михайлівни і склала цей нарис на підставі матеріялів, що їх мені дав син покійної, В. М. Павловський. Я йому щиро вдячна, перечитувати спогади його матери було насолодою. В моїй уяві вона постала як ідеалістка, яких родить і родить українська земля, а обставини їм усе ламають пориви та крила. А вони нарождуються і будуть учитися з спогадів Євгенії Михайлівни.

Любов Дражевська

Студентські мистецькі виставки

Невелика — покищо — але активна група студентів, згуртована при Відділі ОМУА в Ню Йорку, при кінці минулих вакацій дала дві виставки образів. Одна з них відбулася в Пластовому Таборі в Іст Четгемі від 15-го до 29-го серпня, а друга в оселі СУМА в Елленвілі від 29-го серпня по 7-го вересня.

Обі виставки мали моральний успіх, хоч і матеріяльна сторінка не представлялася некорисно. Відвідувачів на оселі СУМА було 196, а на Пластовій трохи менше. Це є гарний початок в праці Студентської Секції. Беручи до уваги, що фреквенція є заохотою для наших молодих ентузіястів образотворчого мистецтва, і можна надіятися, що це заінспірує й інших студентів та приєднає їх до нашого Відділу.

Кличем Виставки в двох скупченнях молоді на літніх вакаціях, було „Молоді мистці — молоді". — Саме для молоді наші студенти призначили Виставки, і їй хотіли показати свій дорібок, їй — своїй ґенерації, яка себе взаїмно повинна найкраще розуміти.

У двох виставках Студентської Секції при Відділі ОМУА брало участь шестеро молодих мистців (за азбучним порядком):

Тарас Гірняк, найстарший із цілої групи, покінчив в „Оклагомськім Стейтовім університеті, архітектуру й мистецтво і при професійнім виконуванні звання архітекта, працюватиме в малярстві, яке вивчав від дванадцятого року життя. Він брав вже кількакратно участь в мистецьких університецьких виставках.

Христина Головчак почала вчитися рисувати й малювати під керівництвом М. Радиша. Після покінчення середньої школи продовжувала свої студії в школі Нюарк Файн Індустріял Артс, одночасно працюючи в Адвертайсінг енд Ілюстрейшен Спектор Студіос. Після градуації в часно працюючи в Адвертайсінг енд Ілюстрейшен Спектор Студіос". Після градуації в Нюарку Х. Головчак продовжує свої мистецькі студії в університеті в Ню Йорку.

У свойому мистецькому дорібку вона має вже досить гарні успіхи: На виставці в Парамусі Гадсон Кавнті, дістала першу нагороду за картину, а діточа книжечка „Попелюшка", яку видала „Свобода", є прикрашена ілюстраціями 12-річної тоді Христини.

Ждан Ласовський, молодий надійний студент Скул оф Віжуал Артс, є сином відомого мистця Володимира Лясовського, голови Відділу при ОМУА в Ню Йорку. Наймолодший із своїх колеґ у Студентській Секції, Ждан Ласовський має за собою довгі роки студій у вибраній ним ділянці мистецтва, бо вже від п'ятого року життя почав вчитися рисувати під керівництвом свого батька, а десятилітнім хлопцем одержав першу нагороду за рисунок на конкурсі Літ. Мист. Клюбу в Буенос Айресі. Тоді також були показані його інтересні зразки композиції в малярстві, яку також вивчав у свого батька.

Наслідки науки в мистецькій школі в Ню Йорку видно з того, що він одержав стипендію на три роки.

Анна Рейнарович, також із „мистецької" родини, бо вона донька відомого оперового співака Лева Рейнаровича, почала свої малярські студії у мистця Л. Кузьми, продовжуючи їх пізніше в Стюдентс Артс Ліґ. Тепер є студенткою „Прат Інституту". Молоденька Анна Рейнарович крім малярства цікавиться також різьбарством, якому присвячує немало часу. Вона брала участь у кількох мистецьких виставках Союзу Українок в Ню Йорку та у виставці ОМУА.

Оксана Федьків, голова Студентської Секції ОМУА в Ню Йорку, дуже вчасно виявила замилування до малярства, бо почала його вчитися вже на десятому році життя.

Ідучи консеквентно по лінії своїх уподобань та таланту, вона покінчила Гай Скул оф Мюзік енд Арт, вчилася в Бруклін Мюзеум оф Арт, в Студії Л. Кузьми та в Стюдентс Ар Ліґ. Тепер є на останньому році Скул оф Артс.

Брала кількакратно участь у мистецьких виставках.

Христина Шпонтак є заступником голови Студентської Секції при ОМУА в Ню Йорку. І вона також молоденькою дівчинкою почала вчитися рисунків та малярства під фаховим керівництвом Л. Кузьми, беручи участь у всіх річних виставках його учнів. Різьбу студіювала в клясі С. Литвиненка, якого вдале керівництво допомогло, м. ін. до розширення мистецького горизонту молодої його адептки.

Після покінчення „Скул оф Віжуал Артс", Х. Шпонтак продовжує студії в Гантер Коледжі.

Ця шістка молодих членів Студентської Секції показала на виставках цього літа 99 своїх праць! Це багато і на початок надійно. Їхні праці були і академічні і самостійні.

Переважали техніки графічні, але немало також було акварель та олійних образів. Щодо тематики, то показані були красвиди, мертва природа, було трохи композицій, фіґуральних, квітів та портретів.

Цілість робила корисне враження, численні відвідувачі не щадили слів признання і самим молодим мистцям і організаторам виставок.

Тут належиться щира подяка Управам СУМУ та Пластової Оселі, які доложили усіх старань, щоб допогти нашим студентам зреалізувати їхні пляни.

Студентська Секція Відділу при ОМУА і надалі розвиває свою діяльність, продовжуючи виконання наміченої програми на початку своєї діяльности. І так 9-го січня 1965 р., відкрито третю виставку Студенської Секції. Виставка ця відбувається в залі Літ. Мист. Клюбу в Ню Йорку і триватиме один тиждень.

мгр. Рожа Шульова
мгр. Рожа Шульова

СМІХ — ЦЕ ЗДОРОВ'Я

Суддя до підсудного:

— А тепер своїми словами оповіджте, як це було.

Підсудний:

— Та, прошу судді, цілком звичайно. Я сказав якесь слово, що не сподобалось моєму кумові, він за те вдарив мене пляшкою по голові. Тоді я вдарив його кріслом, і так мало-помалу прийшло до сварки...

ВІСТІ З АВСТРІЇ

Народини пластового батька, проф. д-ра Олександра Тисовського. — 9-го серпня 1964 р. минуло заслуженому громадському діячеві, пластовому батькові проф. д-рові О. Тисовському 78 років життя. В той день представники української громади передали Ювілятові вдома найщиріші побажання, після чого відбулося прийняття, в якому крім рідні Ювілята, його дружини Ірини і сина д-ра Юрія взяли участь представники різних товариств і організацій Відня.

Д-рові Михайлові Кириці 70 років. — Відомий у Відні громадський діяч д-р Михайло Кириця, родом з Наддніпрянщини, закінчив 13 вересня 1964 р. 70 років і в цей день одержав багато привітів від знайомих і українських організацій. Ювілятові бажаємо всього найкращого і многих літ та доброго здоров'я. Сотник д-р Кириця, це адютант ген. Грекова.

90-річчя сотника Мик. Кошака — 16 серпня 1964 р. сотник УГА Микола Кошак закінчив 90 років свого трудолюбивого життя. Ювілят, це б. член Виділу Братства св. Варвари у Відні, потім контрольної Комісії, як теж член різних українських організацій Відня, як СУА, УМХС, УЦДОА. Ювілят походить з Галичини з Косова та весь майже час прожив у Відні, де відбував військову службу після матури і так залишився тут. Під час Визвольних Змагань був в нашій армії і боровсь проти ворогів України.

Ювілят втішається великою пошаною і повагою серед віденців та по можности відвідує всі українські імпрези.

Бажаємо йому всього добра і многих літ.

Наша Служба Божа в церкві Міноритів у Відні. — В дні 4 жовтня 1964 влатинській церкві Міноритів у 1-ій окрузі Відня парох церкви св. Варвари, о. д-р Венедикт Сютик ЧСВВ, відправив співану Службу Божу в нашім обряді для латинників. Дияконував Пр. о. Тарас Прокопів ЧСВВ.

Співав гарно наш мішаний церковний хор під керівництвом проф. Андрія Гнатишина. Солістами були Христя Любченко (альт), Ігор Гнатишин (тенор, син композитора), Василь Янковий (тенор) і Липовий (контрабас). Церква простора, була виповнена по береги і латинники з цікавістю стежили за нашим Богослуженням. Видно було, що наш прегарний обряд, наші ризи, гарний спів священиків і хору робили на них глибоке враження і робили якнайкращу пропаганду за з'єдиненням всіх християн, щоб усі були одно, один пастир і одно стадо.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Проф. О. Станиславський

8 вересня 1964 р. помер у Відні громадський діяч, професор Остап Станиславський, родом з Галичини, з Луб'янки під Львовом. Народився 22 лютого 1884 у священичій сім'ї. Гімназію покінчив у Тернополі, а вищі студії філософії у Львівськім університеті. Був за Австрії офіцером і перебув на фронті всю війну від 1914 до 1918 року. У 1918-1920 рр. був на службі УНР. Працював учителем гімназії був у складі дипломатичної місії УНР, а потім 10 років кореспондентом Европейського Конґресу Національностей та увесь час жив у Австрії, у Відні. В 1945 році був арештований большевиками і перебув 10 важких років у совєтських таборах у СССР. Повернув в 1955 р. як австрійський громадянин. У 1945 р. померла його дружина у Відні. Покійний осиротив дочку і сина Олександра, дипл. інженера. Поховав його на віденському центральному кладовищі парох Відня ВПр. о. д-р Венедикт Сютик ЧСВВ.

Хай гостинна австрійська земля буде йому легкою!

Д-р Омелян Біліковський

1-го жовтня 1964 р. помер після важкої недуги нирок, на 63 р. життя, емеритований радник австрійських залізниць, д-р прав Омелян Біліковський, родом з Галичини.

Осиротив жінку Марію і дочку Ольгу в Канаді. Поховав Покійного на Гіцінгу, на на кладбищі у Відні, 6 жовтня ВПр. о. Тарас Прокопів, ЧСВВ. Вічна Йому Пам'ять!

Д-р. С. Наклович

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І її ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми:

СПИСОК Ч. 4.

Д-р Р. Сосенко, Джолієт	$5.00	Р. Кисіль, Рочестер	2.00
Б. Лотоцький де Велігост		А. Кухар, Асторія	2.00
Флящінґ	5.00	Д. Олексюк, Бріджпорт	1.00
І. Засепило, Ґлен Берні	5.00	Н. Гедзин, Лорейн	1.00
О. Годяк, Сентер Лайн	4.00	Е. Піндичук, Скарборо	1.00
О. Мазуренко, Бетлегем	4.00	Т. Семаковський, Ашлі	1.00
М. Садовський, Ст. Люїз	3.00	П. Галіян, Клівленд	1.00
С. Мазурик, Дітройт	3.00	Н. Мороз, Ню Йорк	1.00
Г. Семчишин, Гартфорд	3.00	М. Мельничишин, Клівленд	1.00
П. Задорецький, Акокік	3.00	М. Шиян, Клівленд	1.00
С. Ґельнер, Дітройт	3.00	Г. Фаден, Титусвіл	1.00
В. Ясиницький, Амбрідж	3.00	Н. Солодкий, Дітройт	1.00
І. В. Дробітун, Берт-ин-		Д. Сопків, Кентервері	1.00
Генд	3.00	А. Кушнір, Браддок	1.00
В. Білий, Масапека	3.00	Г. Лозик, МекКіс Ракс	1.00
В. П. Дучинський, Клівленд	3.00	М. Яцула, Рочестер	1.00
П. Стельмах, Клерксан	3.00	І. Гатала, Вайнленд	1.00
А. Гулка, Нюарк	3.00	І. Патуляк, Джерзі Сіті	1.00
М. Романишин, Мейфілд	3.00	М. Романенко, Седл Брук	1.00
П. Кондратенко, Дітройт	3.00	С. Малихівський, Корона	1.00
Ф. Сілецький, Льорейн	3.00	І. Модровський, Ірвінгтон	1.00
Д. Петренко, Сан Франціско	3.00	В. Мацик, Берлін	1.00
Проф. О. Ягнич, Пітсбурґ	3.00	І. Новосядло, Вилкинс	1.00
П. Ікалович, Бруклин	3.00	А. Гарин, Вест Гемстед	1.00
Д-р В. Гадич, Сюпіріор	3.00	М. Баранський, Парк Рідж	1.00
О. Максименко, Елмгорст	3.00	І. Віжевський, Клівленд	1.00
І. Василюка, Іст Ст. Люїз	2.00	В. Савчук, Гайд Парк	1.00
К. Балицький, Монтреаль	2.00	П. Серба, Вилмінгтон	1.00
І. Галичин, Ферей Гіл	2.00	М. Усик, МекКіспорт	1.00
И. Корщовський, Ріго Парк	2.00	Г. Кісіль, Парма	1.00
Т. Пастушак, Стемфорд	2.00	Т. Тимінський, Ютика	1.00
І. Овсяник, Олифант	2.00	М. Козулькевич, Мідфорд	1.00
Д. Хрупалик, Савт Гадлей		Т. Каськів, Нюарк	1.00
Фолс	2.00	О. Левицький, Зенсвіл	1.00
І. Копман, Парсіпані	2.00	В. Дмитрів, Вест Айслін	1.00
Я. Дацків, Бруклин	2.00	А. Нагірний, Сансайд	1.00
Т. Ільницький, Емблер	2.00	Н. Попадюк, Рерітен	1.00
Д-р В. Копач, Бруклин	2.00	С. Гаврищук, Елизабет	1.00
І. Гинда, Джерзі Сіті	2.00	С. Грозьо, Нентикоук	1.00
Я. Полига, Акрон	2.00	Л. Кунік, Алтуна	1.00
І. Демчук, Форест Гілс	2.00	М. Куданович, Дітройт	1.00
Е. Захарчук, Строудсбурґ	2.00	Слюка, Джерзі Сіті	1.00
Р. Мельник, Йорк	2.00	І. Микитин, Шикаго	1.00
М. Вілик, Філа.	2.00	М. Нейлко, Ню Бритейн	1.00
І. Цеглик, Філядельфія	2.00	М. Пастущук, Стемфорд	1.00
Д. Кефор, Покіпсі	2.00	Н. Микитин, Асторія	1.00
В. Ремптер, Ірвінгтон	2.00	В. Хміль, С. Плейнфілд	1.00

71-ЛІТНІЙ РОСІЙСЬКИЙ МАЛЯР БОРИС ЙОГАНЗОН, який попав був в неласку в грудні 1962 року, коли Хрущов обурився на новаторські експерименти в малярстві, а Йоганзон боронив право мистців до шукань нових шляхів, — став знову головою, чи пак першим секретарем совєтської спілки образотворчих мистців. Його вибір уважають за доказ існування серед підсовєтських мистців сильного спротиву партійним цензорам, які вимагають „соцреалізму" в літературі й малярстві, як ніби єдиного правильного речника „партійної лінії" в духовій сфері.

МИКОЛА ЛІВИЦЬКИЙ
Голова Виконавчого Органу
Української Національної Ради.

ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

(Зміст доповіді, виголошуваної в різних осередках Америки і Канади восени 1964 р.)

(3)

Таким чином, є підстави припускати, що не Захід, стосуючи далі політику мирної коекзистенції, вплине на Совєтський Союз в напрямку „лібералізації" пануючого в ньому режиму, а навпаки — Москва, переборюючи і переборовши (якщо вона на це в стані) свої внутрішні труднощі та стосуючи тактику т. зв. мирного проникання (інфільтрації) комунізму в країни демократичного світу, розхитає відпорну силу Заходу. З цього виходить, що з погляду інтересів Заходу належить відкинути політику мирної коекзистенції.

3. Політика мирної коекзистенції з погляду інтересів України.

Чи може деяке „пробиття" т. зв. залізної заслони та культурний обмін поміж Заходом і Совєтським Союзом вплинути на полегшення ситуації в Україні? Звичайно, коли внаслідок витвореної через політику коекзистенції ситуації виникають деякі можливості контактів з колами культурних діячів в підсовєтській Україні, можливості хоч у якійсь мірі впливати на сучасну дійсність в Україні, то такі можливості можна чи навіть треба використати. Взагалі, в усіх обставинах треба шукати хоч якихось моментів, які можна було б, тим чи іншим способом, використати для української національної справи.

Але — чи це значить, що політика коекзистенції є для нас позитивна і що належить навіть її сприяти? Відповідь, на мою думку, може бути тільки негативна, бо така політика створює для нас справді, тільки мінімальні можливості.

У відносинах між Заходом і Сходом політику мирної коекзистенції використовує безумовно для себе Москва, бо вона вміє „проникати" до країн вільного світу, але сама, шляхом різних заборон, перешкод і навіть терору, не допускає впливів Заходу по той бік залізної заслони. Щождо нас, українців, то ми перебуваємо у ще далеко труднішому становищі.

Чи можуть нас, вільних українців, допустити в Україну з нашими національними ідеями? Наприклад, нашу літературу, нашу пресу, наше мистецтво, нашу науку, просякнуту нашим націоналізмом, а тим більше національно-визвольним, національно-державним наставленням? Безумовно — ні! Або — чи допустять туди окремих українців звідсіля — як туристів, а тим більше таких, які захотіли б залишитися там на довший час або на постійно — з їх національно-державним і демократичним світоглядом? Очевидно, туди допустять тільки тих, які вповні сприймуть комуністичний режим совєтської окупації і стануть до нього льояльними. А цим ми хіба для нашої національної справи жадної користи не принесемо!

Натомість небезпечні і негативні моменти від політики коекзистенції для української національно-визвольної справи — дуже великі. Насамперед ця політика включає в себе, логічно, підтвердження територіяльного „статус кво", себто гарантію недоторканости території цілого Совєтського Союзу. Це до тії лінії мали місце відомі всім українцям заяви в Америці, ніби Україна і інші неросійські країни Совєтського Союзу являють собою „традиційні частини Росії". Для нас це рівнозначне з засудженням на вічне уярмлення.

При наявності політики коекзистенції може бути допущена щонайбільше доброзичлива критика збоку Заходу у відношенні до всього того, що діється в Совєтському Союзі. В усіх обставинах можна припустити, що західній світ заховувався б пасивно, якби в Україні вибухла нова хвиля терору. Ми знаємо, що Захід мовчав під час страшного голоду в Україні в 1933 році або під час „єжовщини". А тоді ж ще не було „мирного співіснування"! Тим більше він мовчав би в добу розвитку політики коекзистенції. Якщо ж при допомозі політики коекзистенції Москва переборе свої внутрішні труднощі, то це матиме наслідком не тільки посилення совєтської агресії супроти західнього світу, але передусім посилення натиску на український і інші поневолені неросійські народи.

Політика коекзистенції Заходу у відношенні до Совєтського Союзу, щоб могти, як дехто сподівається, досягти лібералізації совєтського режиму та полегшень для поневолених народів — розрахована на довший час, на десятки років. Може Захід думає (на мій погляд, помилково), що в нього є для цього час. Але ми, українці, цього часу не маємо. Бо для нас кожний рік перебування України під совєтсько-російським окупаційним режимом означає колосальні національні втрати. В умовах того, що діється тепер в Україні, є загроза, що ми на необмежений час втратимо можливість національно-державного визволення. Ситуація, яка витворюється наслідком політики коекзистенції, викликає почуття безнадійности і серед українського народу на Батьківщині: спускайся на дно і йди на угоду з ворогом ціною зречення національно-державних українських постулятів...

Якби ми керувалися лише нашими національними почуваннями, то, очевидно, кожний з нас, не вагаючись, сказав би: з режимом, який поносить вину за голод, за розкуркулення, за масові депортації на Сибір, за жахливий терор, за мільйони українських жертв і який означає для України колоніяльний гніт в путах російсько-совєтського імперіялізму — з таким режимом немає і не може бути для нас, українців, ніякого „мирного співіснування". Та в політиці не можна керуватися почуваннями. Отже, є досить аргументів, щоб на підставі холодного розрахунку і політичної доцільности відкинути політику мирної коекзистенції як шкідливу і надзвичайно небезпечну, з погляду українських національних інтересів.

4. Сучасна дійсність в Україні

Яка тепер дійсність в Україні, в якому стані перебуває український народ, чи там є якісь зміни? На ці теми від кількох уже років відбуваються серед українців у вільному світі подекуди пристрасні дискусії, які часом доходять навіть до, на мій погляд, зовсім непотрібних взаємних обвинувачень.

Багато говорилося й говориться про т. зв. „відлигу" після смерти Сталіна. Шість-сім років тому я також стверджував, що в Совєтському Союзі сталися і далі стаються деякі зміни. Тоді мені поставлено навіть закид, що я не орієнтуюся в ситуації, яка панує в Совєтському Союзі. Проте, я й тепер не бачу підстав відкликати те саме.

В Совєтському Союзі якщо не цілковито зникли концтабори, то в кожному разі число їх значно зменшилося. Там до деякої міри таки покращав життьовий, матеріяльний рівень населення. Там немає тепер такого несамовитого терору, людей не арештують за кожну дрібницю, як раніше, зникли оті ляховісні „чорні ворони". Свого часу мали місце навіть деякі концесії чи полегші в національній ділянці. В цих умовах дехто мав навіть можливість — правда, боязко і нерішучо — виступати в обороні прав України, як, наприклад, виступи покійного нині Максима Рильського в обороні української мови в шкільництві.

Нам немає чого заплющувати очі на ці зміни, ми мусимо про них знати, щоб могти в цих нових, дещо змінених обставинах далі плянувати нашу визвольну політику й акцію.

Але — чи це значить, що загальне становище в Україні стало кращим? Чи режим став кращим? Що можна мати надії на його дальше покращання? Ні і ні!

З'ясуймо собі насамперед, чому сталися згадані зміни в Совєтському Союзі? Не тому, що режим став кращим, не тому, що відбувалися якісь глибші ідеологічні зміни серед правлячої верхівки в Москві, а тому, що цей режим став слабшим. Хрущов у певному моменті зорієнтувався, що методами Сталіна же не можна втримати ані режиму, ані імперії. Отже, Хрущов був, може, спритнішим і хитрішим за багатьох своїх співпартійців, але ні він, ні режим не став кращим.

В КИЄВІ ВІДБУВСЯ СУД НАД СПРИЧИННИКОМ ПОЖЕЖІ В БІБЛІОТЕЦІ АКАДЕМІЇ НАУК УССР

(Закінчення зі стор. 1-ої)

в тому унікати та рідкісні книжки й архівні фонди. Серед них треба назвати зокрема архів Бориса Грінченка, архів „Київської Старини", архів Центральної Ради, окремі збірки українки, які до початку 1930-их років збиралися в бібліотеці. Величезні шкоди завдано також картотеці. Знищених томів понад 600 тисяч.

Хоч на процесі це замовчували, але є відомо: таке масове знищення виключно українікн в бібліотеці стало можливе тому, що сама пожежа була детально запланована і підготовлена. На полицях з книжками були раніше розміщені коробки з горючим матеріялом, який поступово вибухав, і це страшенно утруднювало можливості локалізувати чи спинити пожежу. До того ж довгий час погано працювали гідранти, і сама помешна сторожа не поспішала. Усе вказувало на злочинно продуманий плян знищення документації найновішої історії українського народу. Що саме про такий злочин тут іщло, видно також з того, що інші частини бібліотеки не потерпіли в пожежі та що ті кпижки були розставлені якраз у згаданому українському відділі. До речі великі російські бібліотеки СССР забезпечені проти пожеж спеціяльними апаратами, що викривають небезпеку підпалу чи пожежі взагалі, та модерними засобами для гашення вогню. Нічого такого не було в найбільшій бібліотеці України.

Погружальського засудили на десять років ув'язнення, але нікому не відомо, чи він відбуває цю кару, чи він на волі. Якщо йде про совєтську пресу, то всупереч першим обіцянкам про те, що будуть опубліковані результати слідства, нічого в цій справі досі не надруковано. Замовчано також самий процес.

Наприкінці повідомлення стверджується, що подібні пожежі були „зорганізовані" останнім ще в двох інших совєтських республіках в Середній Азії, з таким же висліддм, як у Києві.

Черговий вечір Спілки Українських Журналістів в ЛМКлюбі

В п'ятницю 22-го січня 1965 року з ініціятиви голови Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку Б. П. Ржепецького Спілка Українських Журналістів в Америці (СУЖА) уладжує черговий свій Вечір, присвячений частинно — з уваги на 47-мі роковини проголошення 4-го Універсалу, тій історичній події. Це вже 6-ий з черги Вечір, улаштований членами Спілки Українських Журналістів за останньої їх Управи на терені Літературно - Мистецького Клюбу. Роковинам 4-го Універсалу будуть присвячені виступи п-і Олександри Живоття „Містерія відродження нації", Леоніда Полтави „Цикл віршів" і Івана Кедрина „Музейна пам'ятка чи актуальна платформа?". З уваги на недавню смерть поета Володимира Сосюри — Вячеслав Давиденко відчитає критичну статтю про нього.

Вечори Спілки Українських Журналістів втішаються завжди великим успіхом і стягають багато публіки, не тільки членів СУЖА і постійних членів - відвідувачів ЛМКлюбу, але й громадян, які рідко там бувають. У даному випадку цей Вечір буде так цікавий, що він вповнувативає історичну дату 22-го січня та що з цієї нагоди дещо доповідачі заторкнуть актуальний формент в українській політичній думці, який проявився недавнім приміщенням одної совєтської делегації, що спричинило публічну полеміку. Гостям раді.

Через тиждень після того Вечора, 30-го січня ц. р. о год. 3 по полудні в домівці Братства УСС в Українському Народному Домі в Ню Йорку відбудуться Загальні Збори Спілки Українських Журналістів в Америці, на яких, між іншим, буде обговорювана справа плянованого з'їзду українських журналістів з Америки і Канади.

У Ню Йорку відбувся концерт учнів Музичної Школи ім. М. Лисенка

Ню Йорк. — Минулої неділі 17 січня у великій залі Дому Організації Визвольного Фронту відбувся концерт учнів Музичної школи ім. Миколи Лисенка, що її організував при Осередку СУМА ім. ген. Чупринки проф. Олег Стратичук три роки тому. В концерті, який відбувся при переповненій залі на 300 глядачів, взяли участь 32 учні Музичної Школи та хор дітей. Присутні не шкодували оплесків для юних виконавців, одним за талановите виконання, а початкуючій молоді й дітям за перші успіхи в освоєнні мистецтва гри на скрипці, фортеп'яні, бандурі та акордеоні. Виступали учні всіх кляс Музичної Школи: кляси скрипки і акордеону веде дир. школи композитор О. Стратичук, клясу фортеп'яна — проф. О. Омельський, клясу бандури — П. Данилів, дирігент Ансамблю Бандуристок. Виступив також Хор молодшого юнацтва, в супроводі оркестри, під дирігуванням проф. О. Стратичука. Хор проспівав додатково декілька пісень на прохання присутніх. Перед початком концерту і після його закінчення до слухачів і учнів промовляв Г. Цебрій, від імени Управи Осередку СУМА. До Музичної Школи ім. М. Лисенка ходять учні-сумівці, а також молодь з інших українських організацій.

Успішний Різдвяний концерт у школі св. Юра

Ню Йорк. — У парафіяльній школі св. Юра, під проводом Сестер ЧСВВ, відбувся тут у суботу 2 січня і в неділю 3 січня по полудні Різдвяний концерт, на якому Дитячий хор школи виконав низку колядок, учні декламували „Різдвяний спогад" І. Савицької і поставили, під керівництвом Івана Хомина, музичну сценку — казку „Дід Мороз" М. Шугаєвського. У цій виставі було чимало хореографічних точок, що їх добре виконали діти, під мистецьким керівництвом балерини Роми Приймн - Богачевської. Учитель Іван Близняк старанно підготував збірні деклямації дітей. При фортеп'яні були: Ольга Хомин і Лодзя Пелих. У заповненій дітьми й батьками великій прибраній залі школи св. Юра під час обох концертів панував святково-радісний настрій та загальне задоволення і глядачів і виконавців.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

„ПЕРЕСТОРОГА: ПОСТІЙНЕ КУРЕННЯ — ЦЕ РИСК ВАШОГО ЗДОРОВ'Я" — такий напис має бути на кожній пачці цигарок згідно із внеском голови Сенатської Торговельної Комісії сенатора - демократа із стейту Вашингтон Ворррена Дж. Магнусона. За невиконання цієї пересторги мала б бути грошова кара до $100 000. Сенаторка-демократка з Орегону Морін Б. Нюбергер внесла дальшедучий внесок, щоб Федеральна Торговельна Комісія регулювала всі реклями в справі куріння цигарок.

РЕКОРДОВА ПРОДУКЦІЯ СТАЛІ БУЛА В ТИЖНІ, що закінчився 2-го січня, коли продукція сталі винесла була 2 620 000 тонн. Продукція сталі в попередньому тижні була найбільшою від тижня, що закінчився 27-го лютого 1960-го року, коли вона виносила 2 690 000 тонн. Треба згадати, що в тижні, який закінчився 9-го січня, випродукувано вже три мільйонове авто моделю 1965-го року.

Американка українського роду навчає українських танців у Бразилії

Баї, Бразилія. — Тут відбувся великий інтернаціональний Фестиваль пісні і танцю, в якому взяли участь представники 10 країн. Фестиваль відбувся в рамках Другого міжнародного ярмарку в Баї, організованого Жіночим Клюбом, для підтримання шпиталів та на Ялинку для убогих. У відповідних „національних будиночках" - кіосках продавали сувеніри, а також народні страви кожної країни. Хоч українці не мали свого кіоска, проте виступили з танцями і виконали їх так, що зібрали найбільше оплесків понад 6 000 глядачів, а місцева телевізійна станція запросила їх на гостинні виступи. Танцювальна група складалася з бразилійців та бразилійок українського роду; українські танці розучила з ними американка українського походження п-і Ірина Вілон. В українських нащадків немов прокинулась кров предків, так завзято і з почуттям вони виконали „Катерину", „Гопака" та ін. танці. Великий попит мали також українські народні страви, особливо голубці й борщ, що їх приготували наші кухарі за вказівками п-і З. Вісневської. Місто Баї вважається столицею чи центром відомого бразилійського танцю „самба", але український танець і тут переміг, — з радістю повідомляв тижневик „Праця" з 10 грудня м. р.

Успіхи нашої молоді

Віра Бура з Янгставну, закінчила середню школу з відзначенням і була одною з перших учениць в клясі. Народилася вона в Німеччині 28-го грудня 1946, і приїхала до Америки, як мала три роки.

Віра є дочкою Степана й Евгенії, з дому Лишківської, і за успіхи в студіях дістала стипендію, п'ять тисяч долярів від Університету Колорадо в Денвері. Тої стипендії вона не прийняла, бо було це задалеко, і тоді дали їй стипендію в Огайському Університеті в Ітеці, Огайо.

В школі влаштовувала Віра українські виставки і належала до „Анор Нешенал Сосаєті". Була вона також активною в українській католицькій церкві, де належала до молодшої Марійської Дружини, співала в церковному хорі й учила українознавства в місцевій Парохіяльній Школі.

Батько Віри є секретарем 218-го Відділу Українського Народного Союзу й ціла її родина належить до Союзу. Родичі дуже старанно виховували свою доню й не жалували труду ані грошей на її освіту. Учили її грати на піяні, записали до Пласту, і Віра мае відбутих кілька новацьких і юнацьких таборів на Новому Соколі, коло Боффало.

Думає Віра посвятитися медичним студіям, і ми з цілого серця бажаємо їй закінчити студії з гарним успіхом і стати доброю українською громадянкою.

Софія Глива

Відзначення 20-ліття журналу „Наше Життя"

У 1964 р. минуло 20 літ від часу появи 1-го числа місячника „Наше Життя", спочатку - у формі газетки, а від 1950 р. — у формі журналу. Ту річницю відзначила філядельфійська округа СУА 25. вересня 1964 р. культурною імпрезою. У програмі вечора були: Доповідь редакторки журналу Лідії Бурачинської „20 літ „Нашого Життя"", питання й дискусія, представлення членів редакційної колегії та мистецьке читання гуморесок „Редакційне листування" Оксани Керч і „Президентські вибори" Нати. Вечір відкрила Вероніка Цегельська, голова Окружної Ради, попросивши до президії пань: Олену Лотоцьку, Лідію Бурачинську, Марію Юркевич, Анну Бойко, і передала провід вечора Ірині Пеленській.

В доповіді ред. Лідія Бурачинська розповіла про 20-літню історію жіночого журналу.

Ред. М. Вайда, вітаючи „Наше Життя" від Асоціяції Української Католицької Преси, ствердив, що його організація визнала „Наше Життя" за найкраще редговий український журнал у вільному світі. Виступили ще д-р В. Пушкар, Степан Микитка, ред. Марія Струтинська, яка між ін., підкреслила велике значення літературної частини „Нашого Життя", вишуканих молодих талантів та встановлення літературної нагороди СФУЖО, уфундованої Марусею Бек. У дискусії відзначено велику вагу дитячої сторінки, що її уміло веде Марія Юркевич.

Потім інж. Стефанія Пушкар представила присутніх членів Редакційної Колегії, а Вероніка Цегельська привітала Олену Лотоцьку, Лідію Бурачинську та Марію Юркевич китицями квітів.

З черги артистка Клавдія Гош прочитала дві веселі гуморески, призначені редакційним і організаційним проблемам.

Вол. Ценко

Вступайте в члени УНСоюзу!

Збори Відділів Українського Народного Союзу

СУБОТА, 23-го СІЧНЯ 1965 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні виборчі збори В-ва „Дністер" — 361 Відд. о год. 7:30 веч. у власній домівці, 110 Ave. "A". Порядок нарад: річний фінансовий звіт та звіти Відділових урядовців. — В. Вишиваний, предс., М. Еліїв, секр.

НЕДІЛЯ, 24-го СІЧНЯ 1965 р.

БОФФАЛО, Н. Й. Річні збори 299-го Відд. в год. 2:30 по полуд., в готелю' Republic, 260 Michigan Ave. На зборах відбудеться вибір уряду на 1965 рік. Просяться членство прибути. — С. Сидорович, секр.

П'ЯТНИЦЯ, 29-го СІЧНЯ 1965 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва „Культура" — 457 Відд. в 7-ій год. веч. в Літературно - Мистецького Клюбу, 149 2-га ене. До активної участи в зборах запрошується членство Відділу. — І. Керницький, гол., Т. Шумилович, секр.

НЕДІЛЯ, 31-го СІЧНЯ 1965 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Т-ва „Жидачів" — 393 Відд. в год. 2-ій по пол., в УНДомі, 140 2-га Евеню. На порядку дня: звіти Управи і Контр. Ком. і вибір нової управи на 1965 р. По зборах буде приняття. Проситься членство взяти участь в зборах. — В. Гордишевський, гол., Є. Баланда, касир, Н. Серафин, рек. секр., П. П. Бойко, фін. секр., В. Вербовський, голова Контр. Комісії.

TIMMINS, Ont. Річні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького — 456 Відд. в год. 4-ій по пол. в Домі Укр. Націон. Об'єднання під ч. 50 Елм Північ. Присутність членів обов'язкова. Родичі, які мають ще дітей, але не мають їх обезпечення, просяться прибути та забезпечити своїх дітей в УНС. — М. Михальчишин, гол., В. Воркевич, секр.

НЕДІЛЯ, 7-го ЛЮТОГО 1965 р.

ГЕМТРЕМК, Миш. Надзвичайні збори Т-ва ім. В. Шашкевича — 94 Відд. в год. 2-ій по пол. в приміщенні Укр. Демокр. Клюбу, 2376 Грилінгвуд. На зборі повинні прибути ті члени що платять вкладки на запомогу хворим. Нова Управа просить прибути та поправити деякі точки в статуті. — М. Ворисякевич, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЛЮТОГО 1965 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. На річних зборах Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. вибрано нову Управу в такому складі: В. Брездун, предс., М. Кукіз, заст., В. Владика, фін. секр., П. Драгенич, заст., Е. Макарик, кас., П. Голобчак, заст., І. Кореневич, рек. секр., М. Сентий, заст. И. Недожук, П. Красно і М. Сентий — Контрольна Комісія. Місячні збори відбуваються кожної неділі о 2-ій годині в місяці. Наступні збори відбудуться 14-го лютого 1965 р. в УНДомі, 3161 E. 93rd St. — Управа.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Б-во св. І. Хрестителя — 270 Відд. З-го січня ц. р. відбуло свої Загальні збори на яких вибрано нову Управу на 1965 р в такому складі: А. Шаран, предсідник, В. Бутковський заст., С. Островський, рек. секр., А. Мазур, заст., М. Баран, фін. секретар і касир, С. Гріца, заступник, Л. Зиман і Є. Станіславишин, догл. хворих, П. Лахоцький, орг. членів, Р. Салюк, В. Карий і П. Лахоцький, Контр. Комісія. На день по прийняттю зібрано 30 дол. і розділено — на ЗАУДК $15.00, на Інвалідів $15.00. — С. Островський, секр.

Розшуки

Домбровський, Василь Т. пошукує за сином, який виїхав з України 1941 року; АНТОЛІЙ ДОМБРОВСЬКИЙ, урожд. 1921, с. Залітчівка, Литичівський р-н, Кам'янець Подільський. Хто знав би про його долю, або він сам, прошу писати: Olga Yarmolenko 20 Arthur St., New Haven, Conn. Заграничні часописи прошу про передрук.

ТАРЗАН, ч. 5373. Тубілець-вояовник!

Мавполюд наказав мовчанку своїм приятелям, а тоді крадьки пішов вперед...

Де він несподівано знайшов тубільця, який зривав ягоди з деяких корчів.

ABRUPTLY, WITH A BLOODTHIRSTY ROAR, TARZAN CHARGED FORWARD TO CAPTURE THE WARRIOR FOR QUESTIONING!

Нагло з кровожерним криком Тарзан побіг вперед, щоб зловити войовника для допитів!